

Vážené kolegyně a kolegovia!

Vďaka Národnému centru zdravotníckych informácií disponujeme od 20.10.2023 údajmi o ambulantnej a ústavnej psychiatrickej starostlivosti v Slovenskej republike za rok 2022. Dovoľte, aby som ich len v krátkosti okomentoval. V našich ambulanciách sme v roku 2022 vykázali takmer dva milióny návštev, čo predstavuje medziročný nárast o 4,5 %. Celkovo bolo pritom vyšetrených takmer 418 tisíc osôb, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom nárast o 10,7 %. Prvýkrát v živote bola pritom psychická porucha diagnostikovaná viac ako 67 tisíc osobám, čo je medziročný nárast o 6,4 %. Najvyšší medziročný nárast novodiagnostikovaných prípadov bol zaznamenaný vo vekovej skupine u 15-19 ročných. Za rok 2022 bolo uskutočnených takmer 40 tisíc hospitalizácií. Podiel jednotlivých diagnóz v ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti sa síce významnejšie nemení, ale tieto vzostupné trendy sú viac ako znepokojivé, najmä ak uvážime, že návratnosť výkazov bola 84,8 %, čo znamená, že skutočné čísla sú ešte vyššie. Väčšina ľudí s afektívnymi, úzkostnými a závislosťnými poruchami sa pritom vôbec nelieči. Považujem za potrebné upozorniť Vás na tieto dáta a povzbudzujem Vás k ich štúdiu na internetovej stránke NCZI ([Psychiatricka starostlivost v SR 2022 Sprava k publikovanym vystupom.pdf \(nczisk.sk\)](https://www.nczisk.sk)). Sú dôležité pre našu profesionálnu reflexiu, ale aj sebavedomie nášho odboru, ku ktorému sú naši kolegovia z iných disciplín – a často aj my sami – prílišne kritickí. Občania Slovenskej republiky nás potrebujú čoraz väčšími a my, zdá sa, robíme čo je v našich silách. Bohužiaľ, objektívne to nestačí, nie je nás dostatok, mediálne i medzi našimi pacientmi sa čoraz viac šíria informácie dokonca aj o niekoľko mesačných čakacích lehotách, akútne i chronické oddelenia sú preťažené, hospitalizácie sú prikrátke a obávam sa, že rehospitalizácie prichádzajú. Odborná spoločnosť reflektuje tieto ťažkosti, veď sú súčasťou jej „vnútra“. Kroky novovymenovanej vlády a zástupcov Ministerstva zdravotníctva SR v oblasti psychického zdravia však nateraz nie sú zrejmé. Do systému poskytovania psychiatrickej starostlivosti je potrebné vstúpiť „zhora“, avšak odborne, s prihliadnutím na naše reálne potreby a prax, koordinovane s Ministerstvom zdravotníctva, a potrebné je meniť aj celkovo kontexty poskytovania zdravotnej starostlivosti na Slovensku. Ako odborná spoločnosť sa budeme všemožne snažiť jasne formulovať potreby súčasnej psychiatrie na Slovensku a apelovať na novozvolených kompetentných.

Michal Patarák

Prezident SPsS SLS